

TEMA:

ELLEN WHITE

INDHOLD:

Kan en profet tage fejl?	04
Verden i det 19. århundrede og derefter...	06
Hvordan forholdt hun sig til sociale problemstillinger?	08
Hvordan taler Gud til os? Om åbenbaring, inspiration og indsig	10
Hvad siger hun om sig selv?	12
“Black and white” – historien om min åndelige bedstemor	16
De 10 prøver på en sand profet	19
“Sister White said it” (Digt)	19
Ellen White anklaget	20
A Statement of Confidence in the Spirit of Prophecy	23
Oversigt over værker	24
Anbefalinger af:	
“Vejen til Kristus”	28
“Historien om Jesus”	29
“Mod en bedre fremtid”	30
“Vejen til et bedre liv”	31
Bagside	32

Forord

Ellen White var og er en af hovedpersonerne i Adventistkirkens tankegang. Hendes lige som profet, visionær, leder og pioner findes endnu ikke. Selvom kirken får en ny formand hvert femte år, så forbliver Ellen White Adventistkirkens førstedame. Uanset hvordan vi måtte have det med Adventistkirkens profet, kan vi ikke benægte hendes teksters indflydelse. Et arbejde, der ustoppeligt peger på Guds kærlighed igennem Jesu mission. Fra ‘Vejen til Kristus’ til ‘Vor Kristne Arv’ til hendes personlige breve, var Ellen White Guds kærlighed bevidst.

Da jeg studerede teologi på Newbold College, besøgte jeg Ellen White museet dér og læste nogle af hendes personlige breve. Jeg husker, at jeg havde følelsen af at være på en form for mission. Jeg valgte brevene tilfældigt. Hvis Ellen White havde levet i vores digitale tidsalder, domineret af sociale medier, havde disse breve højst sandsynligt været e-mails eller facebook-

beskeder. At få adgang til disse breve følte meget nutidigt. At læse disse breve fra det 20. århundrede, fik mig til at indse – måske for første gang – at Ellen White var et menneske. Jeg havde aldrig tænkt på hende som et almindeligt menneske før det. Jeg var vokset op med et balanceret syn på Ellen White. Nogle tager – i modsætning til vores fundamentale tro – hendes ord som ligestillet med Bibelen. Andre ser på hendes arbejde med skepsis og apati. Min bedstemor havde altid lært mig, at selv om Ellen White var en profet, skulle hendes ord ikke have samme vægt som Bibelen. Alligevel følte jeg det som om hun var et overnaturligt menneske, uden for påvirkning af det normale liv vi dødelige må gennemstå. Jeg forestillede mig ikke, at hun kunne grine, sætte pris på musik, spille spil, gå på shopping, børste tænder, rådgive børn, have sex, gøre fejl eller ændre mening. Jeg så hende som en slags fremmed, som Gud brugte til at kommunikere med kirken. Dog, efter at have læst de breve hun skrev til en af sine sønner, begyndte jeg at se, at hun var en virkelig person. Og det på trods af den måde hvorpå hun ofte var blevet citeret i sabatskolen. Hun var en kvinde, der elskede Jesus og elskede mennesker.

Mit syn på Ellen White blev påvirket, som jeg bevægede mig længere ind i museet. Det efterlod et tydeligt aftryk på min adventistbevidsthed og -verdensbillede. Jeg troede, at jeg skulle blive skuffet over at læse hende, men i stedet blev jeg positivt overrasket. Efter skuffelsen i 1844, hvor William Miller forudså Jesu genkomst, var Ellen Whites visionære input med til at give kirken plads til at ånde og igen drømme om en ny fremtid med Gud. Selvom William Millers udregninger omkring Jesu genkomst i 1844 var fejlagtige, var den oprigtighed der lå i bevægelsens længsel efter Jesus ægte. Jeg

håber, når I nu læser om Ellen White, at I ikke bliver skuffede, men at hun også vil inspirere jer og give jer plads til at ånde og drømme om en fremtid med Gud.

Som du læser artiklerne i dette hæfte, vil du blive præsenteret for Ellen White i hendes forskellige roller som forfatter, profet, sundhedsreformatør, mor, bedstemor og kirkeleder m.m. Jeg håber du vil blive draget tættere til Gud gennem hendes forsatte indflydelse. Jeg er sikker på, at du opdager nye perspektiver, bliver inspireret til at leve sundt samt tage imod invitationen til at deltage i Guds historie og få en følelse af stolthed over det faktum at vores kirke er blevet velsignet gennem Ellen Whites arbejde. Jeg plejede at føle mig flov over Ellen White, fordi dem der havde hørt om hende ofte så på kirkens måde at bruge hende på som sekt- og kultrelateret. Anklager om plagiering og små selvstændige gruppers måde at bruge hende til at retfærdiggøre deres meninger og holdninger, gjorde mig genert og jeg ville helst ikke associeres med hende. I dag er jeg mere selvsikker i min forståelse af hendes rolle som profet og former af kirkens vision.

DEN UNIKKE ADVENTIST-HISTORIE ER UFULDKOMMEN UDEN HENDE. AT LÆSE HENDES TEKSTER ER IKKE SÅ MEGET PLIGT, SOM DET ER EN FORNØJELSE.

Jeg foreslår altid, at folk starter med at læse hendes egne tekster som fx 'Vor Kristne Arv' og begynder med 'Jesu Liv' (tidligere 'Den Store Mester', red.) eller 'Vejen til Kristus' og undgår citatsamlingerne. Indtil videre kan du begynde med de artikler, der ligger foran dig og lade dem give dig indblik i denne kvinde, der ønsker at præsentere dig for Jesus. ✨

Kan en profet tage fejl?

Gud er ufejlbarlig og tager ikke fejl, men hvad med hans profeter? Kan en profet tage fejl, eller er profeterne i enhver henseende ufejlbarlige i deres udsagn? Hvilken forskel gør det for os, når vi læser Bibelens profeter og Ellen White som profet?

Kong David fik i 2 Sam 7,1-17 ideen om at bygge et tempel for Gud og fortalte Nathan om planerne. Nathan bekræftede David i de gode planer og velsignede dem, men i løbet af natten kommer Gud til Nathan og irrettesætter ham. Gud ville ikke have David til at bygge templet, men Davids søn må bygge templet med Guds velsignelse.

Det er interessant at lægge mærke til, at Nathan, Guds profet, giver velsignelsen til Davids planer alene ved brug af sin egen dømmekraft og uden først at have talt med Gud. Bagefter træder Gud ind og irrettesætter Nathan. Der er flere eksempler som disse, som vi ikke vil gå i dybden med her. ¹ Eksemplerne bekræfter, at lederne eller profeterne ikke var ufejlbarlige, for vi ser tydeligt, at Gud fra tid til anden irrettesatte dem.

1. Læs fx om Bileam (4 Mos 22-24), Elias (1 Kong 19), Den yngre og ældre profet (1 Kong 13), Moses (2 Mos 2,11-15; 4 Mos 10,7-13) og Abraham (1 Mos 16). Der er mange flere, men blot for at nævne nogle få.

ER EN PROFET FULD TIDSINSPIRERET?

Guds profet Jonas blev bedt om at tage til Nineve (Jon 1-4). Da Jonas endelig ankommer til byen prædiker han om byens ødelæggelse, hvorefter han forlader byen og afventer dens ødelæggelse. Jonas sidder bare ude på bjerget, godt sur på Gud, der skåner byen, fordi hele byen har omvendt sig. Hvis Jonas havde været fuldtidsinspireret, burde han hverken have flygtet eller blevet sur på Gud, men i stedet glædet sig sammen med Gud.

ER PROFETERES ORD DIKTERET AF GUD ELLER TANKEINSPIREREDE?

Vores måde at forstå bibelen på er meget sigende for hvordan vi forstår profeterne. Forskellen er, om vi tror Bibelen er blevet dikteret af Gud til forfatterne ord for ord, eller tanker for tanke, som de så har nedfældet med egne ord, krydret med citater fra Gud.²

Matthæus refererer i Matt 27,9-10 til en profeti givet af Jeremias, der bliver opfyldt, men i virkeligheden tyder alt på, at det var Zakarias, der gav den. ³ Hvis Gud havde dikteret det, ville han have vidst bedre.

2. Timothy E. Crosby, *Is Your God Real* (Hagerstown, Maryland: Review and Herald Publishing Association, 1988), side 89. Samuel Koranteng-Pipim, *Receiving the Word* (Berrien Springs, Michigan: Berean Books, 1996), side 115.

3. Zak 11, 12-13. Se også: Roger W. Coon, "Inspiration/Revelation, Part 2: What It Is and How It Works: Infallibility: Does the True Prophet Ever Err?" Section II B.

I 1 Sam 16,10 træder David frem efter den 7. søn, hvilket gør David til den 8. søn. Men i 1 Krøn 2,15 er David den 7. søn. Endnu en uoverensstemmelse. Men om David var den 7. eller 8. søn er jo lige meget. Pointen i historien er, at han var den yngste, og at han ikke blev kaldt ind fra markerne af sin far, da profeten Samuel kommer for at se alle hans sønner.

Jeg stiller ikke spørgsmålstegn ved hele Bibelen. Bibelen er som helhed er ufejlbarlig i sit budskab, bare ikke ord for ord, men tanke for tanke. Der findes selvfølgelig eksempler på direkte tale, hvor profetudsagn, eller Guds egen tale er gengivet ord for ord.

ELLEN WHITE

Ellen White har aldrig hævdet, at hun var inspireret ord for ord⁴, at hun i alle situationer var under inspiration eller ufejlbarlig. Snarere

bad hun folk om at korrigere hende, hvis hun tog fejl i nogle faktuelle detaljer, da hun ønskede, at de skulle være så præcise som muligt.⁵

Profeter er mennesker og har også personlige ting at tage sig af ligesom alle andre. Hvis vi havde lige så meget korrespondance og breve fra en Bibelsk profet, som fra Ellen White, ville vi nok finde en lignende kritik af dem. Men lad profeter være Guds, og lad os læse, hvad Guds budskab gennem dem er. Profeter kan tage fejl, men da vil det være inden for rammerne af tanke-inspiration, deres personlige holdninger og liv. ⚡

4. Robert W. Olson, *One Hundred and One Questions on the Sanctuary and on Ellen White* (Washington D.C.: Ellen G White Estate, 1981), side 47.

5. "There are times when common things must be stated, common thoughts must occupy the mind, common letters must be written and information given that has passed from one to another of the workers. Such words, such information, are not given under the special inspiration of the Spirit of God." Ellen G. White, Ms. 107, 1909; citeret i T. Housel Jemison, *A Prophet Among You* (Mountain View, Calif.: Pacific Press Pub. Assn., 1955), side 394, 395. Se også: Timothy E. Crosby, *Is Your God Real*, side 97-99.

Verden i det 19. århundrede og derefter...

Danmark er det ældste monarki i verden. Jellingmonumenterne vidner om, at vores land er utrolig gammelt og med en rig historie. Adventistkirken er knap så gammel, men verden har været igennem en rivende udvikling de sidste 150 år – meget større end vi måske til dagligt tænker over. Hvordan så verden egentlig ud, da Ellen White levede?

Abraham, Jesus og Ellen White levede i landbrugssamfund. I dag lever vi i et globaliseret samfund, og når jeg prædiker over lignelsen med sædemanden i Markusevangeliet kapitel 4, så ved størstedelen af forsamlingen, inklusiv mig selv utrolig lidt om, hvordan det foregår, når man sår og høster.

Relevansen er iøjnefaldende: "Men hvad der var sandt på hendes tid er generelt ikke sandt om vores. Selvfølgelig kan man komme i tanke om traditionelle kulturer, der stadig reflekterer det 19. århundrede. I de kulturer passer rådgivning uden tilpasning. Men vi må tilpasse det til de fleste kulturer i dag." (*George Knight, Reading Ellen White, s. 78*)

Det bliver altså meget relevant med et indblik i den verden Ellen White levede i for at vi er bedre rustet til at læse, forstå og fortolke i det hun skriver – på samme måde, som vi gør det med Paulus, Jesus og Moses.

DET LILLE HUS PÅ PRÆRIEN

Du har ikke nødvendigvis set tv-serien, men bøgerne af Laura Ingalls Wilder er verdenskendt. Jeg husker dem fra da jeg var lille og min mor "narrede" mig til at begynde med bogen "Farmer Boy". Efter den var det nemt at gå videre med de andre i serien. Indianere, slaver, prærie og hestevogne – det krævede indlevelse, fordi det var *en helt anden verden*. Laura Ingalls Wilder (1867-1957) beskriver i sine bøger netop en del af det USA, hvor Ellen White levede.

TILBAGEBLIK I HISTORIEN

Kan du huske da Danmark var med til VM i Mexico i 1986? Hvad med oliekrisen i 1973? Berlinmurens fald og afslutningen på den kolde krig i 1989? Hvad med afslutningen på 2. verdenskrig i 1945?

Vi tænker på disse begivenheder, måske med undtagelse af VM i '86, som noget meget fjernt fra det samfund, vi lever i nu. Men selvom fjernsyn, internet og mobiltelefonen er noget af det, der har forandret verden, mens vi har levet, så prøv at forestil dig en verden uden elektricitet, telefon, moderne medicin, osv.

Når du kigger på listen over begivenheder i USA og i verden, mens Ellen White levede, så er det måske værd at overveje om ikke hendes tekster fortjener samme analyse som vi gør med de bibelske tekster, inden vi tolker til vores hverdag. Hendes værker er ikke irrelevant – slet ikke, men hvad gør vi, når vi læser mosebøgerne? Hvad gør vi, når vi læser Ellen White?

OVERVEJ DETTE:

- 1825** – Første passagertog i England
1826 – Joseph-Nicéphore Niepce tager verdens første fotografi
1827 – Slaveri bliver forbudt i New York
1829 – Georgia forbyder uddannelse af slaver
1833 – Slaveri afskaffet i det britiske imperium
1835 – Texas erklærer uafhængighed fra Mexico
1849 – California gold rush (guldfeberen)
1852 – "Onkel Toms Hytte" bliver udgivet / Jossiah Priest udgiver "Bibelsk forsvar for slaveri"
1855 – David Livingstone opdager Victoria vandfaldet
1860 – Abraham Lincoln bliver valgt som præsident i USA
1861-1864 – Den amerikanske borgerkrig
1867 – Østrig-ungarske imperium etableres
1876 – Sioux indianerne dræber George Custer og 264 tropper ved Little Big Horn River.
1876 – Alexander Graham Bell tager patent på telefonen
1879 – Thomas A. Edison opfinder elektrisk lys
1881 – Hitler bliver født
1886 – Automobilten bliver opfundet af tyskeren Karl Benz
1890 – Slaget ved Wounded Knee – 200 indianske kvinder og børn bliver dræbt i en massakre af amerikanske soldater
1893 – New Zealand er det første land i verden, der giver kvinder stemmeret
1895 – Røntgen bliver opdaget af den tyske fysiker Wilhelm Röntgen
1903 – Wright brødrenes første flyvetur
1908 – Ford introducerer Ford Model T, som gør bilkørsel økonomisk mulig for den generelle befolkning
1912 – Titanic synker på hendes jomfrurejse, hvor 1.500 mennesker dør
1912 – Mere end 1000 sorte amerikanere er blevet dræbt siden 1901 (KKK)
1914 – 1. verdenskrig starter i Europa
1920-1933 – Forbud mod fremstilling, salg og distribution af alkohol i USA (prohibition)

RÅDGIVNING PÅ HENDES TID

Ellen Whites rådgivning bliver ofte beskudt for at være forældet eller gammeldags, men tænk over tidspunktet og begivenhederne. "Husk altid, at bag ved hvert eneste råd lægger en specifik situation med dets egne

særheder og/eller et individ med sine egne personlige muligheder eller problemer. Deres situation er eller er måske ikke parallelle til vores. Derfor er rådet måske eller måske ikke gældende for os i den givne omstændighed." *George Knight, Reading Ellen White*

DET MÅ HAVE VÆRET SPÆNDENDE

Forestil dig at have oplevet det, Ellen White gjorde. Hun oplevede opfindelsen af mange af de ting vi i dag tager for givet. Hun oplevede konsekvenserne af en industrialisering, som åbnede muligheder og har ledt os ind i det globale samfund, vi oplever i dag.

Forhåbentlig kan denne artikel fungere som et lille indblik i en verden, som *kun* er 150 år gammel, men som virker langt mere fjern... ⚡

TIL VIDERE LÆSNING:**George Knight, Ellen White series:**

- Ellen White's World, 1998
- Meeting Ellen White, 1996
- Reading Ellen White, 1997
- Walking with Ellen White, 1999

George Knight, Adventist Heritage Series:

- A Brief History of Seventh-day Adventists, 2nd edition, 2004
- A Search for Identity (The Development of Seventh-day Adventist Beliefs), 2000
- Organizing for Mission and Growth (The Development of Adventist Church Structure), 2006
- Ellen White, Vejledning til menigheden

Hvordan forholdt hun sig til sociale problemstillinger?

Som adventist i dag har man helt sikkert hørt Ellen White citeret i forbindelse med profetier, sundhed eller andet. Hvad Ellen White har skrevet, er selvfølgelig vigtigt, men det er kun en del af historien. En anden del er, hvordan hun forholdt sig til sit samfunds sociale problemer og hvad hun gjorde for at forbedre den verden hun levede i.

I dag er emner som fattigdom, klimaforandringer, internetafhængighed og psykiske lidelser meget ofte op til debat. Her er nogle 1800-tallets varme emner og hvordan Ellen White forholdt sig til dem.

SLAVERI

Kampen mod slaveri og raceundertrykkelse var på sit højeste, og var absolut ikke slut efter den amerikanske borgerkrig i 1865. Dette var en kamp, som mange religiøse ledere deltog i gennem stiftelsen af Det Amerikan-

ske Antislaveri Samfund. Ellen White deltog også aktivt i kampen, og så det som et seriøst samfundsmæssigt problem. "The Fugitive Slave Act" var en lov indført i 1850, der tvang autoriteterne i de frie stater til at indfange flygtede slaver og sende dem tilbage til deres herre i slavestaterne. I forbindelse med dette gik Ellen White så langt som til at opfordre folk til at bryde loven og tage straffen i stedet for. Hun skriver: "Når menneskers love er i konflikt med Guds ord og lov, skal vi adlyde den sidstnævnte ... Slaven er ikke et menneskes ejendom."

HYGIEJNE

Gennemsnitslevealderen i USA i 1850 var 41 år og hospitalet var et sted man tog hen for at dø. Der var derfor stigende behov for bedre hygiejneforhold og mere viden om sundhed. Sundhed er måske relevant i dag, men behovet dengang var et helt andet og først og fremmest knyttet til hygiejne. Der var derfor mange sundhedsreformatorer og generelt et voksende fokus på at løse problemet. For Ellen White var sundhed knyttet sammen med åndelighed, hvilket gjorde hendes tilgang til problemet unik. Ud over at skrive breve med vejledning og råd til et hav af mennesker, startede hun klinikker, kursteder og medicinske uddannelsesinstitutioner. Selv omkring 1870 bestod lægeuddannelsen af et kursus, der tog 4-8 måneder, så sidstnævnte var stærkt tiltrængt. I denne periode grundlagde adventisterne blandt andet Loma Linda, som i dag stadig er et stort universitet med tilhørende hospital.

AFHOLDENHED

I dag tænker vi ofte på afholdenhed (fra alkohol) i tilknytning til sundhed, hvilket ikke var tilfældet dengang. Alkoholforbruget medførte vold og kriminalitet og var så udbredt og accepteret at det var ødelæggende for hele samfundsstrukturen. Den helt store modstandskraft var kvindeorganisationen WCTU, der blandt andet tvang barer til at lukke ned ved simpelthen at holde bønemøder på bar-gulvet lige til de lukkede.

Ellen Whites rolle i denne kamp var både at opmuntre til et liv uden alkohol og at hjælpe folk ud af deres overforbrug. I visse år holdt hun forelæsninger, hvor over 20.000 mennesker deltog. En lokal avis skrev følgende: *“Dagens store begivenhed var eftermiddagsprogrammet. Tog fra alle retninger havde bragt kæmpestore folkemængder til pladsen, der bogstavelig talt var proppet med mennesker. Mrs. White talte om emnet kristen afholdenhed. Denne kvinde er en kraftfyldt og imponerende taler, og fanger folk med sine klare formuleringer og overbevisende logik.”*

KVINDERS RETTIGHEDER

Kvindens rolle i samfundet var under udvikling, hvilket selvfølgelig påvirkede Ellen White rigtig meget, da hun var kvinde i en mandeverden. Kvinders rettigheder var til stor debat og kun meget få var på arbejdsmarkedet. Ellen White tog det ikke som sin mission at kæmpe for dette område, men hele hendes virke som leder (dog uofficielt) og rådgiver for adventistkirken taler for sig selv. Hun opfordrede desuden andre kvinder til også at medvirke i Guds arbejde.

UDDANNELSE

Udgangspunktet for skolesystemet i denne periode var, at grundskolerne var af dårlig kvalitet og de videregående uddannelser var forbeholdt eliten, hvilket fastholdt den ulige

samfundsstruktur. Dog var systemet under kraftig udvikling og flere reformatorer bød ind med hvad rigtig uddannelse skulle indeholde og hvilke fag der var vigtigst. Her fremhævede Ellen White vigtigheden af dybdegående bibelkendskab, fysisk arbejde, sunde klasselokaler, pensum som udfordrede hjernen, dygtigere lærere og mange andre ting. Gennem disse råd og udgivelser som bogen “Uddannelse” påvirkede hun denne udvikling.

Ellen White medvirkede til opstart af deciderede bibel- og missionærskoler, men hun rådgav også adventist-uddannelsesinstitutioner til at tage en mere balanceret position og undervise i videnskaberne samtidig. Dette var retningsgivende for alle adventisternes institutioner og medførte at de fleste institutioner levede op til lovmæssige standarder og kunne give direkte adgang til andre skoler og uddannelsessteder. Dette råd øgede altså chancen for institutionernes overlevelse i det lange løb.

For mig personligt ændrede det mit syn på Ellen White at læse om hendes verden og hvor mange relevante problemstillinger hun faktisk forholdt sig til og gjorde et arbejde inden for. Det viste mig at Ellen White er noget mere end sunde madvaner og endetidsprofetier.

Jeg synes, at vi har meget at lære fra hende i dag om at tage stilling til de sociale problemer, som verden oplever lige nu, og gøre hvad vi kan for at minimere dem. ⚡

KILDER:

George R. Knight, *Ellen Whites World, Review and Herald, 1998*

www.whiteestate.org

Hvordan taler Gud til os?

Om åbenbaring, inspiration og indsigt

Gud har valgt at give sig til kende til os mennesker på flere forskellige måder. Når vi går en tur i naturen eller studerer den verden vi lever i, har vi mulighed for at opdage den Gud som har skabt det hele. Selvom der ikke står "Made in Heaven" eller "Copyright by God" på bagsiden af bøgerne, så peger detaljerigheden og kreativiteten hen imod en genial, kærlig og guddommelig skaber. Gud giver sig indirekte til kende på denne måde igennem alt det, som han har skabt, men Gud viser og fortæller også om sig selv mere direkte.

Når Gud bruger mere direkte metoder til at kommunikere på, så taler eller viser han sig ofte for udvalgte personer. I den bibelske fortælling kaldtes disse personer seere, gudsmænd, profeter eller budbringere (herefter profeter) og Gud bad disse personer om at videregive budskabet til personer, grupper eller til hele folket.

DER ER SÅLEDES TRE ELEMENTER I GUDS DIREKTE KOMMUNIKATION MED MENNESKEHEDEN. GUD SELV/GUDS BUDSKAB, PROFETERNE OG MODTAGERNE AF BUDSKABET.

ÅBENBARING, INSPIRATION OG INDSIGT

Disse tre elementer modsvarer af tre begreber, åbenbaring, inspiration og indsigt. De første to vedrører den guddommelige proces, hvorved profeten modtager og videregiver det åbenbarede og slutmodtageren får indsigt, men inden vi når så langt, må vi først skelne mellem den almindelige og specifikke forståelse af inspiration.

Inspiration i religiøs forstand er væsentligt forskellig fra den almindelige brug af ordet, hvor fx en kunstner beskrives som inspireret af en oplevelse, en person, eller et motiv. Inspiration i al almindelighed tillægges ikke nødvendigvis noget overnaturligt eller guddommeligt. Profetisk inspiration, derimod, har guddommelig oprindelse og er ikke af den grund mere inspireret, men er en helt anden type inspiration.

Efter denne specificering kan vi se nærmere på hvordan Gud kommunikerer med profeterne. Der er ikke nogen særlig specifik forklaring i Biblen, men Paulus giver os et lille indblik i hvordan inspirationen foregår, når han beskriver de hellige skrifter som værende indblæst af Gud.¹ Det Gamle Testamente bruger flere gange udtrykket at profeten "blev drevet af ånden", men Peter er endnu tydeligere når han skriver at "ingen profeti har nogensinde lydt i kraft af et menneskets vilje, men drevet af Helligånden har mennesker sagt det, der kom fra Gud."²

1. 2 Tim 3,16

2. 2 Pet 1,21

I Biblen finder vi mindst syv måder, hvorpå Gud kommunikerer med mennesker. Syner, drømme og engle som budbringere er de mest udbredte, men for alle gælder det dog at budskabet er guddommeligt.

ÅBENBARING

Åbenbaring er den guddommelige proces, hvorved Gud åbenbarer sig selv eller sit budskab til en profet og derved sætter profeten i stand til at forstå Ham. Med andre ord er åbenbaring det budskab, som Gud giver profeten.

INSPIRATION

Inspiration er nært beslægtet med åbenbaring og kan bredt defineres som en troværdig videregivelse af den guddommelige information, men inkluderer også profetens gudgivne evne til at forstå det åbenbarede budskab.

Mange mennesker i dag tror dog ikke på noget overnaturligt eller guddommeligt og mener derfor at biblen og lignende tekster alene er produceret af dygtige, religiøse personer uden guddommelig indflydelse. Denne forståelse vil jeg ikke uddybe her, men vi er nødt til kort at kigge på to andre forståelser, nemlig verbal inspiration og tankeinspiration omend yderst kortfattet.

VERBALINSPIRATION

Mange har misforstået inspiration således at profeten modtager åbenbaringen ord for ord. Profeten fungerer således rent mekanisk som Guds blyant. Denne forståelse har adskillige begrænsninger og problematikker og er adskillige gange blevet afvist af Adventistkirkens ledelse.

TANKEINSPIRATION

Dette er kirkens officielle forståelse af bibel-

ske og inspirerede skrifter. Det er profetens tanker som er inspireret af Gud, frem for ordene. Guds åbenbaring er videregivet af mennesker, og de forskellige forfatteres særpræg afspejles i skrifterne. Ellen White beskriver det på denne måde: "Den almægtige Gud har oplyst sine tjeneres sind og hjerte ved sin Hellige Ånd. Han har givet dem drømme og syner, symboler og billeder, og de, som sandheden blev åbenbaret for, har selv givet udtryk for deres tanker på menneskers sprog."³

INDSIGT OG FORSTÅELSE

Den samme Gud som gav profeten et specielt budskab påvirker via Helligånden den, som læser eller hører budskabet, således at personen forstår det åbenbarede.

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Gud er således med i alle faser af kommunikationen, både som initiativtager og afsender af det åbenbarede budskab, men også som vejleder via Helligånden til videregivelse og forståelse af budskabet for både profeten og modtageren. ✨

TIL VIDERE STUDIE:

Generelle bøger:

George R. Knight: Reading Ellen White
Ellen White – Foregangskvinde i adventbevægelsen

Dybere studie - onlineartikel:

Roger W. Coon: Inspiration/Revelation:
What It Is and How It Works

www.whiteestate.org/issues/rev-insp.html

3. *Imod en bedre fremtid (Den store strid) s. 10-11*

Hvad siger hun om sig selv?

Som et ungt menneske vil man gerne have tingene på det rene. Alle kort skal lægges på bordet. Usikkerhed og tvetydige ideer er ikke særligt tiltalende. Men det troværdige og det sikre derimod er noget man tør gøre til et anker i sit liv. Når man er ude efter retning og mening med livet er det ikke nok med et "måske" eller "det tror jeg nok" - nej, det må være noget uforanderligt, troværdigt og stabilt!

Gud er kendetegnet af netop disse egenskaber. "Gud er lys og der er slet intet mørke i ham." (1 Joh 1,5) Gud er 100% sand, 100% retfærdig, 100% god og 100% troværdig. Han tager aldrig fejl. Hans råd er ikke bare gode ideer, det er de bedste ideer. Når Gud giver mig et råd, behøver jeg ikke at se mig om efter et bedre. Jeg kan stole på at det Gud siger holder vand - hver gang.

DET DER GIVER OS FUNDAMENT

Syvende Dags Adventistkirken tror på Bibelen som det, der danner det urokkelige fundament i vores liv. Ethvert vers i Bibelen indeholder sandhed - klar, troværdig vejledning angående alle livets spørgsmål og udfordringer. Et af disse vers - det 17. vers i Åbenbaringen kapitel 12 definerer os som

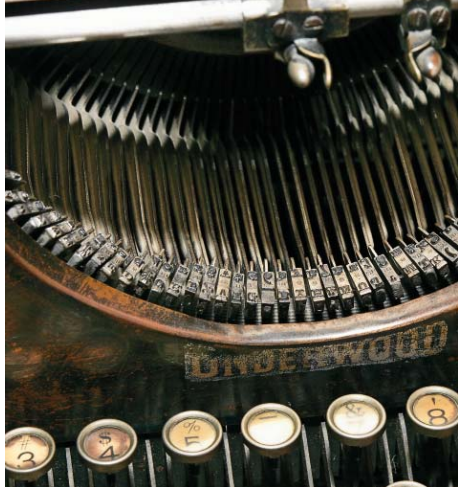
adventister - "dem, der holder Guds bud og bevarer Jesus vidnesbyrd."

Som det fremgår af GC dokumentet på s. 23 i dette hæfte, så er det Adventistkirkens holdning at "Jesu vidnesbyrd er profetiens ånd" (Åb 19, 10) og at Ellen White er en nutidig manifestation af denne profetiens ånd.

Hvordan skal man som en ung adventist forholde sig til Ellen White? Hvad er hendes skrifers rolle i en ung adventists liv? Svaret på disse spørgsmål kommer fuldstændigt an på hvad man tror hendes skrifter indeholder. Består de af forældede holdninger af en ældre dame fra en længst svunden tidsalder? Eller er de budskaber fra Gud, dvs. en troværdig kilde til sandhed? Eller er de en blanding?

For at finde ud af hvad vi skal stille op med Ellen White må vi ty til et bibelsk princip, nemlig kildekritik. Kildekritik betyder at gå til kilderne og undersøge troværdigheden af disse. Gud fortalte sit folk Israel at før en person kunne bekræftes troværdig eller afsløres som bedrager, måtte man lade vedkommende selv komme til orde. Det var dette bibelske princip som Nikodemus gav udtryk for, da farisæerne dømte Jesus uden at give ham anledning til at forsvare sig selv. Nikodemus sagde: "Dømmer vores lov noget menneske, før man har hørt ham, og kender til hvad han gør?" (Joh 7, 51)

For at vide hvad Ellen Whites rolle skal have i ens liv, må man gå til hendes skrifter og lade

hende forsvare sig selv. Det er tankevækkende hvad hun skriver i følgende citat: “De mennesker som har mest at sige imod Vidnesbyrdene (fx Vidnesbyrd til menigheden, Early Writings, osv., red.) er generelt dem som ikke har læst dem.” (1 SM 45)

Hvis dette udsagn er korrekt, betyder det, at når man hører noget sagt mod Ellen Whites skrifter, kommer det oftest fra mennesker som ikke har sat sig grundigt ind i nøjagtig hvad hun skriver.

Denne artikel er derfor skrevet for at lade Ellen White selv komme til orde. Hvad siger hun egentligt om sig selv? Hvad siger hun at hendes rolle er i kirken og for os unge?

ALT ELLER INTET

Ellen White skrev engang følgende til en person: “Hvis du er fuldstændig overbevist om at Gud ikke har talt gennem os, hvorfor så ikke handle i overensstemmelse med din tro...? (...) Dette er et arbejde af Gud eller også er det ikke. Gud gør intet i samarbejde med Satan. Mit arbejde i de sidste tredive år bærer Guds kendetegn eller fjendens kendetegn. Der er ikke noget “midt i mellem” i denne sag. Vid-

nesbyrdene er enten fra Guds Ånd eller fra djævelen.” (4T 229)

Dette er et interessant udsagn. Ellen White prøver ikke at overbevise os om at hun er sendt af Gud. Hun siger klart og tydeligt at hun enten er ledt af Satan eller er ledt af Gud. Det er op til læseren, at undersøge hendes skrifter grundigt og så enten totalt forkaste hende som bedrager, eller tage imod hendes budskaber som fra Gud.

Nedenfor vil jeg gengive et par enkelte af Ellen Whites udsagn som hun kom med angående sin rolle og sine skrifter. Det er op til læseren, ved Guds hjælp, grundigt at studere disse påstande. Jeg vil foreslå enhver, som er i tvivl angående Ellen Whites rolle, at læse de nedenstående citater, og så tage en af hendes bøger¹, læse den og sammenligne den med Guds ord for at afgøre om Ellen Whites påstande om sine skrifter er sande.

MERE END EN PROFET

Ellen White skriver i 1905, idet hun refererer til en tale hun havde i Battle Creek, at “jeg sagde at jeg ikke påstod at være en profetinde. Nogen var overrasket over denne udtalelse, og da meget bliver sagt om denne, vil jeg komme med en forklaring. Andre har kaldt mig en profetinde, men jeg har aldrig påtaget mig den titel. Jeg har ikke følt at det var min pligt at betegne mig på denne måde. Dem som frimodigt antager at de er profeter i denne tid, er ofte en skam for Kristi sag. Mit arbejde inkluderer *meget mere* end hvad dette navn tilsiger. Jeg ser på mig selv som en budbringer, betroet af Gud med budskaber til sit folk.” (3SM 74)

Hun skriver også: “Mit kald indbefatter en profets arbejde, men det ender ikke der. Det

1. En mulighed kunne fx være Jesu Liv, Mod en Bedre Fremtid, Patriarker og Profeter eller Vejen til et bedre liv.

indbefatter *meget mere* end hvad de menneskers sind – som sår tvivlens sæd – kan forstå.“ (3SM 74)

Med hensyn til hendes egne værker skriver hun også: “Helligånden er forfatteren af Guds Ord og af Profetiens Ånd. Disse skal ikke forvrænges og ændres til at betyde hvad mennesker vil at de skal betyde...” (3SM 30)

Hun siger, i slutningen af sit liv, følgende om sig selv, at “hun modtager lærdomme fra den samme Lærer. Den anvisning som gives hende er: “Skriv de budskaber ned som jeg giver dig, sådan at folket kan have dem.” Disse budskaber er blevet nedskrevet sådan som Gud har givet dem til mig.“ (3SM 73)

ET FORSTØRRELSESGLAS

Ellen White skriver følgende om den rolle hendes skrifter har: “De nedskrevne vidnesbyrd skal *ikke give nyt lys*, men skal levende indprente de inspirerede sandheder på hjertet som allerede er åbenbaret. Menneskets pligt over for Gud og hans næste er allerede klart specificeret i Guds ord, men kun få af jer er lydige over for det lys som er givet. Nye sandheder bliver ikke bragt frem; men Gud har gennem vidnesbyrdene simplificeret de store sandheder som allerede er givet, og på hans udvalgte måde bragt dem frem for folket for at vække og gøre indtryk på deres sind med dem, sådan at alle må være uden undskyldning.“ (5T 665)

Ellen White siger altså, at de budskaber, Gud har givet gennem hende, er givet for at gøre Bibelens sandheder let forståelige for os – sådan at de gør indtryk på os og opvækker os. Jeg vil tillade mig at kalde hende et forstørrelsesglas. Et forstørrelsesglas tilføjer ikke noget nyt, men gør blot det tydeligt, som allerede eksisterer. Derfor kan Ellen White aldrig modsige Guds ord. Hun skriver: “Bibelen må være din rådgiver. Studer den og studer

vidnesbyrdene Gud har givet; for de modsiger aldrig hinanden.“ (3SM 32.3)

Senere tilføjer hun: “Disse (vidnesbyrdene) skal nu sættes frem for folket fordi de er givet for at korrigere besnærende vranglære og *specificere hvad der er sandhed*. Gud har åbenbaret mange ting idet han pointerer hvad der er sandhed, og siger: “Dette er vejen, vandr i den.“ (3SM 32.2)

Dette er et meget afgørende citat. Ellen White siger, at hun er givet for at kunne specificere, hvad der er sandhed. Dette er egentlig helt indlysende hvis det er Gud, som har talt gennem hende. Gud vil ikke gennem Ellen White modsige de sandheder som han gav gennem de bibelske profeter.

SOM VÆRN IMOD DE SIDSTE TIDERS BEDRAG

Beskriver Ellen White sig selv som havende en afgørende rolle – specielt i den sidste tid.

“Vi må følge den retledning som er givet gennem Profetiens Ånd. Vi må elske og adlyde sandheden for denne tid. Dette vil frelse os fra at tage imod stærke bedrag. Gud har talt til os *gennem sit Ord*. Han har talt til os *gennem Vidnesbyrdene til menigheden*, og gennem de bøger som har hjulpet med at gøre det klart hvad der er vores nuværende pligt og den position som vi nu skulle udfylde.“

Ellen White beskriver at Satan ved, at hendes skrifter er givet som et værn mod hans geniale bedrag. Hun skriver derfor: “Satan *allersidste bedrag* vil være at sætte Guds Ånds vidnesbyrd ud af kraft. “Uden syner forvildes et

folk.“ (*Ordsp 29, 18*) Satan vil arbejde sindrigt, på forskellige måder og gennem forskellige agenter for at *svække tilliden til det sande vidnesbyrd hos Guds sidste folk.*“ (*1 SM 48*)

Ellen White skriver meget om de sidste tider, hvordan vi skal forstå Bibelens profetier i lyset af sociale, økonomiske og religiøse begivenheder og om hvordan *vil* først folk kan forblive trofaste. Bøger som “Mod en Bedre Fremtid” og “Det skal ske i de sidste dage” er helt afgørende her. I sidstnævnte bog s. 177 finder vi følgende citat: “En ting er sikkert: de syvende dags adventister som tager sit ståsted under Satans banner *vil først opgive deres tro* på advarselne og irettesættelserne indeholdt i Vidnesbyrdene fra Profetiens Ånd.” (*LDE 177*)

DE UNGES AFGØRENDE ROLLE

Ellen White har skrevet rigtig meget til de unge. Emner som det praktiske kristne liv, uddannelse, forhold og ægteskab, fritid, livsstil og musik er bare nogle få af de mange emner hun grundigt giver råd om.

Hun beskriver hvordan Gud kender den afgørende rolle, unge adventister har i menigheden og i afslutningen af Guds værk her på jorden. Hendes store interesse i de unge afspejler sig i de første sætninger af “Budskaber til de unge” (som jeg ikke kan anbefale nok!): “Jeg har en dyb interesse i de unge (...) Jeg længes efter at se dem hjælpe hinanden til at opnå et højere plan af den kristne erfaring.” (*MYP 15*)

Ellen White beskriver at der i den sidste tid vil rejse sig en hær af unge som vil blive oplært og udrustet til sammen at give evangeliet til verden:

“Med sådan en arbejdshær som vores unge og hvad de kan udføre – instrueret rigtigt, hvor snart ville ikke budskabet om en korsfæstet, opstået og snart tilbagevendende Frelser blive bragt til hele verden!” (*Ed 271*)

Dette arbejde kræver inspiration, studie, oplæring og fokus.

“Succes i ethvert foretagende kræver et definitivt mål. Det menneske som vil opnå sand succes i livet må holde det mål fast for øje som er hans bestræbelse værd. Et sådant mål er givet de unge i dag. Det *himmelske formål* at give evangeliet til verden i denne generation er det *mest noble* som kan appellere til noget menneske. Det åbner et område af indsats for ethvert menneske hvis hjerte Kristus har berørt.” (*Ed 262*)

Det er mit ønske at enhver ung adventist vil studere og efterleve de principper og sandheder som findes i Bibelen og Ellen Whites skrifter. Jeg er overbevist om at vi som unge vil blive styrket i vores tro, forstå vores rolle i kirken og blive inspireret og udrustet til sammen at udføre det arbejde i menigheden og verden som Gud har givet os! ✨

KILDER:

De 28 trospunkter:

- adventist.dk/da/tro/det-tror-vi-paa/trospunkter
- www.adventist.org/fileadmin/adventist.org/files/articles/official-statements/28Beliefs-English.pdf
- SM, Selected Messages
- T, Testimonies to the Church (dansk: Vidnesbyrd til menigheden)
- LDE, Last Day Events (dansk: Det skal ske i de sidste dage)
- MYP, Messages to Young People (dansk: Budskaber til de unge)
- Ed, Education (dansk: Uddannelse)

“BLACK AND WHITE” — historien om min åndelige bedstemor

Forestil dig en ung mand med to bedstemødre. Den ene er kold og fjern. Han synes altid, at hun er kritisk over for det meste af det, han foretager sig. Han er ikke sikker på, at hun overhovedet kan lide ham. Han er ikke sikker på, om han kan lide hende. Hendes hjem er ikke særligt indbydende, og han er bange for at ødelægge noget af det gamle porcelænsnips, der står rundt omkring. Han har altid øjnene på uret for at se, hvornår han kan tage af sted uden at fornærme hende. Da hun dør, tager han ikke med til begravelsen.

Den anden bedstemor er omvendt varm og imødekommende. Hver gang han besøger hende, har hun bagt nogle fine kager. Hun udviser altid interesse for hans skolearbejde, hans venner, hans planer og vil gerne vide, hvad han planlægger at arbejde med i fremtiden. Hun er uendeligt opmuntrende. Han elsker at besøge hende, og tiden går hurtigt, når han er der. Da hun dør, er han trist og græder ved begravelsen.

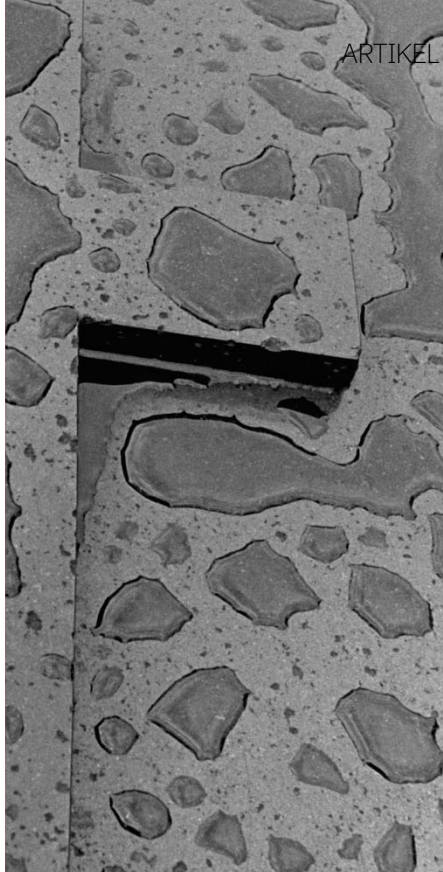
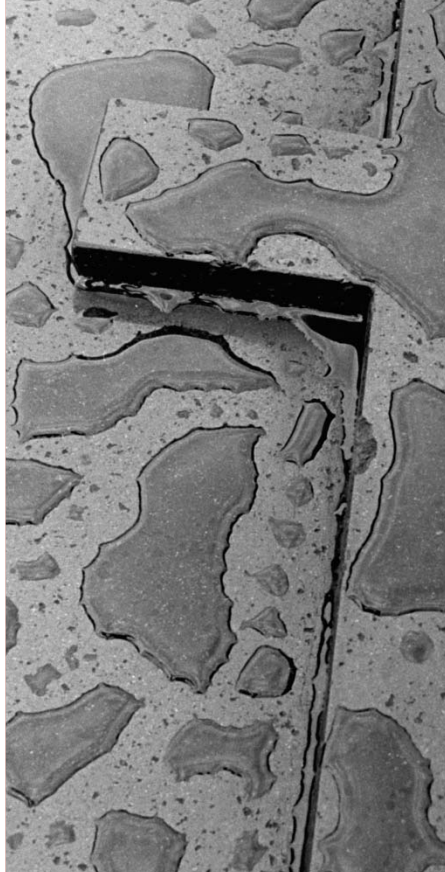
I lang tid var Ellen White som den første bedstemor for mig. Jeg kunne ikke lide hende. Hun var en meget fjern person. Faktisk var hun slet ikke en person. “Søster White” var bare en stemme, som folk citerede, når de gerne ville bevise, at de havde ret i noget. Hvis de ville kritisere nogens opførsel, kunne de finde nog-

le hårde ord fra “Søster White”, som de kunne bruge til at pege fingre med. Hun skrev mange kedeligt lydende bøger, røde bøger, fyldt med sært lydende religiøst indhold. Folk blev ved med at tale om hende i kirken, og det virkede som om, det var nok til at ende enhver diskussion. Hun var fra det nittende århundrede. Hun var amerikaner. Jeg kunne slet ikke lide hende. Hun var ligesom den første bedstemor; jeg var altid bekymret for, at jeg kom til at ødelægge noget religiøst nips.

**MEN MED TIDEN ÆNDRERE
TINGENE SIG FOR MIG. MED
TIDEN BLEV HUN SOM DEN
FØRSTE BEDSTEMOR.
HVORFOR? HVAD FIK MIG TIL
AT ÆNDRE MENING?**

DEN ÆGTE ELLEN WHITE

Jeg begyndte at lave noget research til en doktorgrad ved Oxford Universitet, omkring Adventistkirkens tidlige år. Det indebar megen læsning om mange af de ting Ellen White havde skrevet, ofte de originale dokumenter og hendes personlige breve. Jeg kunne faktisk se hendes håndskrift. Jeg kunne se hvor hun havde streget ting ud. Jeg læste hendes dagbøger og kunne se, hvad der gjorde hende trist. Og glad.

Gradvist gik det op for mig, at den Ellen White, som mange i min kirke havde talt om, var ret anderledes fra den Ellen White, jeg var i gang med at opdage, den ægte Ellen White. Det her var en rigtig person, ikke en spøgelsesagtig og temmelig ubehagelig stemme, der kom ud af en mørk himmel. Hun var et menneske af kød og blod.

Hun mistede sin 16-årige søn. Hun følte sig skyldig over at tage på turne for at prædike og efterlade sin baby i en børnepassers varetægt. En af hendes sønner mistede forstanden. Hun gik igennem svære tider, da hendes mand havde et nervøst sammenbrud. De følte, at det var bedst at bo adskilt i en periode. Hun skulle tage imod andre folks vrede, når de ikke brød sig om hendes råd. Det inkluderede

også kirkens øverste ledere, der indimellem behandlede hende dårligt. Hun kom i økonomiske vanskeligheder. Hun blev anklaget for at skrive nogle bøger udelukkende for at tjene penge. Hun ønskede, at hun ikke havde sagt nogle af de ting, hun sagde. Hun sagde, at hun ikke var kvalificeret til at udtale sig om visse problemer. Hun levede med nogle ægte ærgrelser. Dette var helt anderledes fra den historie, jeg var blevet fortalt nogle år forinden.

HUN VOKSEDE MED OPGAVEN - DENGANG OG NU

Hendes svar til nogle par, der overvejede skilsmisse i 1880'erne, var helt anderledes fra det, hun sagde tyve år før. Der er en følsomhed dér, som manglede tidligere. Hun ændrede

mening omkring kvinders arbejde for kirken; i 1890'erne sagde hun, at kvinder burde betales for at prædike evangeliet, hvorimod hun fyrrer år tidligere sagde, at de burde nøjes med at finde glæde i rollen som mor. Livet havde lært hende vigtige lektier om begge emner i den mellemliggende periode.

Det gik op for mig, at mange mennesker fik deres information fra citatsamlinger – samlinger af udvalgte passager fra Ellen Whites skrivelser. Intentionen var god – at gøre hendes arbejde tilgængelig for læsere, i et nemt og billigt format. Men hvad vi i stedet fik, var ikke Ellen White, men redaktørernes syn på og fordomme om Ellen White – to helt forskellige ting.

Det gik op for mig, at Ellen White skrev over 100.000 sider, og hvis man ville, kunne man finde en af hendes passager fra en eller anden periode i hendes liv, som ville virke som om den støttede ens egen fordom.

Det gik op for mig, at Ellen White var tavs omkring mange problemstillinger fra det tyvende, og nu enogtyvende århundrede.

DET GIK OP FOR MIG, AT MEGET AF HVAD ELLEN WHITE SKREV, FAKTISK TALTE STÆRKT TIL AMERIKANERE I DET NITTENDE ÅRHUNDREDE. JEG UNDREDE MIG OVER, HVAD "NÆRVÆRENDE SANDHED" KUNNE BETYDE NU.

DEN GODE SAMMENHÆNG

Det gik op for mig, at Ellen White meget ofte skrev for at gøre op med specifikke situationer i en lokal menighed, og at man skulle være meget forsigtig, hvis man ville anvende de råd på en situation, der adskilte sig i tid og rum. Jeg erfarede, at James White var meget bevidst om misforståelserne af hans kones ord, når det fandt sted.

Mange ting, jeg ikke før havde vidst, gik op for mig. Det gik op for mig, at mit syn på hende havde ændret sig. Hun var nu et menneske, der prøvede at lede sit trossamfund trofast, ofte over for stort besvær og modstand. Jeg kunne lide hendes menneskelighed. For mig var hun blevet som den anden bedstemor.

Hun havde givet mig mange gode gaver. Hun havde holdt mit kirkefællesskab sammen, når det ellers sandsynligvis ville have splittet op. Det er grund nok til at være taknemmelig. Hun havde givet mig værdifuld lærdom, om hvordan man lever sundt, som stadig holder i dag. Hun havde fortalt mig mange historier om Jesus. Hun havde lært mig, at jeg er sind, krop og ånd – alle dele af en vidunderlig, menneskelig kombination.

Næste år vil vi i kirken fejre hundredeåret for hendes død. Måske ville også jeg have grædt ved hendes begravelse. ✨

FIND MERE...

- For at høre præsentationer af Michael Pearson og Radisa Antic fra teologisk weekend 2011 med emnet Black or White? Klik dig ind på ung.adventist.dk
- Søg på "Ellen White Summit, November 2005" på youtube for flere interessante præsentationer af bl.a. George Knight & Jon Paulien

DE 10 PRØVER PÅ EN SAND PROFET

- En sand profets forudsigelser vil gå i opfyldelse (Jer 28,9)
- Profeten ophøjer ikke sig selv, men Gud alene (Matt 3,11)
- Han/hun giver ikke nogen fortolkning af nogen profeti (2 Pet 1,19–21)
- Han/hun påpeger synd (Mika 3,8)
- Han/hun advarer om en kommende dom (Es 24,20–22)
- Han/hun opbygger Guds menighed (1 Kor 14,3–4)
- Hans/hendes budskaber harmonerer med Bibelens (Es 8,19–20)
- Han/hun lærer, at Jesus er kommet i kødet (1 Joh 4,1–3)
- Han/hun bærer Åndens frugter (Matt 7,20; Gal 5,22–23)
- Han/hun er lydig imod Guds vilje (5 Mos 18,18–19)

Prøv hende af, når du læser bøger og artikler ...

Sister White said it –
Well... I never really read it,
But someone said she said it,
So of course it must be so

To prove my point, I'll quote it,
Though I can't show you where she wrote it.
But someone said she said it.
And that's all I need to know.

It saves a lot of time for me,
If I just listen carefully,
When others speak of Sister White,
And what they say she said –

Though I can't repeat it word for word,
I'll tell you what I think I heard,
And quote you things from Sister White
That no one's ever read

*Thelma Burton, Littleton, Colorado
Adventist Review, January 8, 1998*

SISTER WHITE SAID IT!

Ellen White anklaget

D.M.Canright var en af de første store modstandere, som Ellen White havde. Han havde været præst inden for Adventistkirken, men kom til at tvivle på kirkens budskab og endte til sidst med at forlade denne. I 1919 udgav han en bog, som bl.a. indeholdt massive anklager mod Ellen White. En af anklagerne var, at hun skulle have plagieret store dele af sine værker – specielt 'Mod en bedre fremtid'.

DOMSGRUNDLAGET...

Plagiering er, når en forfatter bevidst forsøger at forlede læseren til at tro, at det som er skrevet kommer fra forfatteren selv, når det i virkeligheden er taget fra en anden. Når en anklage om plagiering skal bedømmes, tages der højde for følgende:

- Mængden, der er blevet kopieret fra det copyrightbeskyttede materiale
- Karakteren og den relative værdi af det kopierede
- og i hvilken grad det kan påvirke salget eller mindske overskuddet af det originale værk

For at undgå denne anklage bruger man typisk citationstegn og kildehenvisninger eller skriver i forordet, at man har lånt materiale fra andre.

WHITE UNDER LUPPEN

Det er et faktum, at Ellen White lånte ord og passager fra andre, men hvor meget lånte hun? Samlet set er det mindre end 2 % af hendes samlede udgivelser, der er kopieringer. Og i "Mod en bedre fremtid" (tidligere "Den store strid") er der ca. 400 citater fra 88 forskellige bøger – det er samlet set 12% når man ser bort fra bibelcitater, og af disse 12% kan 8% trækkes fra, da dette er citater fra historiske personer, som fx Luther, hvilket er nødvendig brug, hvis man vil beskrive historien. Nogle af citaterne er markeret med citationstegn, andre er ikke.

Hendes kilder var primært bøger, som beskrev kirkehistorien – og de var ikke copyrightbeskyttede! Altså var det fuldt ud lovligt. Selv forklarer hun, at indholdet i det som hun kopierede ikke var væsentligt,

blot et middel til bedre at forstå det historiske perspektiv i profetierne. Overordnet set havde hendes bøger et helt andet formål og pointe end de bøger hun lånte fra. Citaterne fik hun inkorporeret i sit materiale på en måde, der gjorde dem til hendes egne, og det gjorde hendes skrifter unikke. Dette betyder, at hendes bøger ikke henvender sig til de samme læsere som dem hun kopierede fra og dermed ikke udgør en trussel for salget af disse.

Nogle af de sammenfald, der ses, må vi regne som tilfældigheder: hvis mange forskellige personer skal beskrive samme historiske begivenhed, vil der med sikkerhed være nogle ligheder. Dog er de fleste sandsynligvis resultat af, at Ellen White har læst en masse, dannet sig en baggrundsviden og dernæst valgt at citere noget af det i stedet for at omformulere det. Hvis man ser på, hvad kutymen var på Ellen Whites tid, finder man, at de fleste forfattere brugte samme fremgangsmåde. En bibelkommentarredaktør udtrykker det således: "Jeg konkluderede at litterære etikere fra det 19. århundrede, selv blandt de bedste forfattere, godkendte eller i det mindste ikke seriøst stillede spørgsmålstegn ved praksis omkring litterære lån uden anderkendelse"¹. Denne praksis var muligvis ikke ideel, men det var sådan det var. Selv giver Ellen White følgende forklaring: "I nogle tilfælde, hvor en historiker har grupperet begivenheder sammen, så de i korthed giver et samlet overblik over et emne, eller har sammenfattet detaljer på en bekvem måde, er hans ord blevet citeret; men i nogle tilfælde er der ikke blevet givet specifik anerkendelse, fordi citaterne ikke er brugt med det formål at citere en forfatter som autoritet, men fordi hans ud-

sagn giver en klar og kraftfuld præsentation af emnet."² Grunden til at hun lånte fra andre uden at give æren herfor, var altså ikke for at forlede læseren, hvilket også ville have været rimelig svært, da de bøger hun lånte fra, var meget udbredte i Adventistkirken på den tid – hun anbefalede faktisk selv andre at læse disse. Derimod var grunden et resultat af tidens normer og et ønske om ikke at fremhæve et andet menneske som en autoritet.

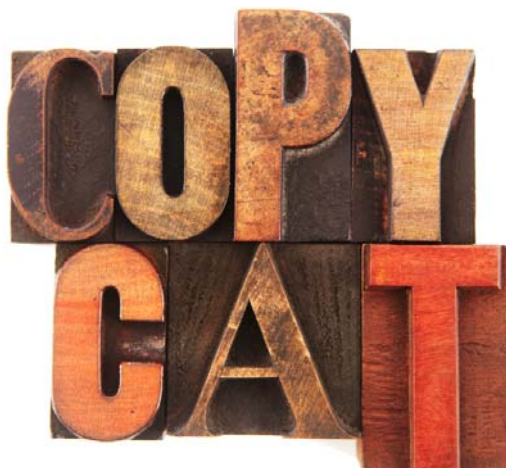
KAN GUD BRUGE EN "COPYCAT"?

Adventistkirken har naturligvis ikke kun set tavse til mens anklager fæg hen over hovedet på dem. I slutningen af 1970'erne hyrede de juristen Vincent L. Ramik, som i øvrigt var romersk-katolsk, og med speciale i patent- og copyrightsager. Hans arbejde udmøntede sig i en rapport, der udkom i 1981, hvori han konkluderede følgende: "Ellen White brugte andres værker, men den måde hvorpå hun brugte dem, gjorde dem entydigt til hendes egne, etisk såvel som lovligt. Og interessant nok, forbedrede hun uvægerligt det, som hun 'udvalgte'!... Hun holdt sig langt idenfor de lovmæssige grænser for 'fair use', og hun kreerede hele tiden noget som var væsentligt

1. <http://www.adventistsaffirm.org/v15n1/02.01.html>

2. <http://www.whiteestate.org/issues/faq-egw.html>

bedre (og mere smukt) end summen af de enkelte komponenter.³

Så både etisk og lovmæssigt holdt hun sig inden for grænserne, men betyder det så også, at det er i overensstemmelse med guddommelig inspiration?

Generalkonferencen beskriver kommunikationen mellem Gud og en profet således: "Vi tror, at det lys som bliver givet af Gud til sine tjenere, sker ved af oplysning af sindet, og således er det tankerne der formidles, og ikke (undtagen i sjældne tilfælde) de eksakte ord, hvormed ideerne burde udtrykkes."⁴ Selv i Biblen ser vi, hvordan forfatterne har kopieret hinandens udtryk. William C. White fortæller endvidere, at Ellen havde syntes, at det var svært at skulle formulere budskaberne og at Gud havde fortalt hende, at hun i andre religiøse skrifter ville kunne finde sandheden gemt i et acceptabelt sprog, og at hun ville blive givet himmelsk hjælp til at udvælge disse. Originalitet er altså ikke en test for inspiration.

3. <http://www.adventistsaffirm.org/v15n1/02.01.html>

4. <http://www.adventistsaffirm.org/v15n1/02.01.html>

Som konklusion må vi sige, at vi som kirke ikke mener, at anklagerne mod Ellen White holder vand, selvom dele af hendes bøger er kopieret. Og ydermere tror vi, at Gud har brugt og inspireret hende til at skrive og samle nogle fantastiske bøger, og det på trods af, at ikke alle hendes værker er hundrede procent originale. ⚡

KILDER:

- www.adventistsaffirm.org/v15n1/02.01.html
- www.nonsda.org/egw/plagiarism.html
- en.wikipedia.org/wiki/Criticism_of_Ellen_G._White
- www.ellenwhitedefend.com/SOP-Library/History-Defense/EllenWhite&HerCritics.pdf
- www.whiteestate.org/issues/faq-egw.html
- www.whiteestate.org/books/egwhc/EGWHC28.html

A Statement of Confidence in the Spirit of Prophecy

We, the delegates assembled in Utrecht for the fifty-sixth session of the General Conference of Seventh-day Adventists, express praise and thanksgiving to God for His gracious gift of the Spirit of Prophecy.

In Revelation 12, John the Revelator identifies the church in the last days as the “remnant ... which keep the commandments of God, and have the testimony of Jesus Christ” (verse 17). We believe that in this brief prophetic picture the Revelator is describing the Seventh-day Adventist Church, which not only keeps “the commandments of God” but has “the testimony of Jesus Christ,” which is “the spirit of prophecy” (*Revelation 19:10*).

In the life and ministry of Ellen G. White (1827-1915), we see God’s promise fulfilled to provide the remnant church with the “spirit of prophecy.” Although Ellen G. White did not claim the title “prophet,” we believe she did the work of a prophet, and more. She said: “My commission embraces the work of a prophet, but it does not end there” (*Selected Messages, Book One, p. 36*); “If others call me by that name [prophetess], I have no controversy with them” (*ibid., p. 34*); “My work includes much more than this name signifies. I regard myself as a messenger, entrusted by the Lord with messages for His people” (*ibid., p. 36*).

Ellen G. White’s chief burden was to direct attention to the Holy Scriptures. She

wrote: “Little heed is given to the Bible, and the Lord has given a lesser light to lead men and women to the greater light” (*Review and Herald, January 20, 1903*). She believed that although her writings are a “lesser light,” they are light, and that the source of this light is God.

As Seventh-day Adventists, we believe that “in His Word God has committed to men the knowledge necessary for salvation. The Holy Scriptures are to be accepted as an authoritative, infallible revelation of His will. They are the standard of character, the revealer of doctrines, and the test of experience” (*The Great Controversy, p. 7*). We consider the biblical canon closed. However, we also believe, as did Ellen G. White’s contemporaries, that her writings carry divine authority, both for godly living and for doctrine. Therefore, we recommend:

1. That as a church we seek the power of the Holy Spirit to apply to our lives more fully the inspired counsel contained in the writings of Ellen G. White, and
2. That we make increased efforts to publish and circulate these writings throughout the world.

This statement was approved and voted by the General Conference Session in Utrecht, the Netherlands, June 30, 1995.

Oversigt over værker

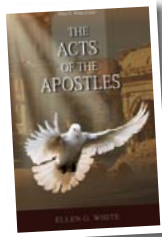
Ellen White blev født d. 26. november 1827 og døde d. 26. juli 1915. Hun skrev mere end 5000 artikler og 40 bøger i sin levetid og er en af de forfattere, der har udgivet allermest.

Oversigten på de næste sider er tænkt som en hjælp, så du kan danne dig et overblik over hendes værker. Vi har valgt at fremhæve nogle af bøgerne, som kan være gode at begynde med, hvis ikke du har læst så meget endnu. "De bedste bøger er dem, hun skrev, før hun døde" citat Bobby Bovell.

Der udgives stadig "bøger", rettere citatsamlinger. De kan være brugbare, men kan også til tider være forvirrende. Vi har alt det, hun skrev, både personligt, offentligt, til enkeltpersoner og til menigheden. Men læs selv. Det er en guldmine! For at downloade, lytte og læse, hvad hun skrevet, benyt gerne www.egwwritings.org – der er også et lille udvalg på ung.adventist.dk

Flere af de danske udgivelser kan bestilles gennem Dansk Bogforlag (www.danskbogforlag.dk)

ACTS OF THE APOSTLES

(dansk: Mesterens efterfølgere), 1911. 633 pp. Lessons drawn from the experiences and writings of the apostles. Study guide available.

Counsels to Parents, Teachers, and Students

, 1913. 575 pp. Counsels on higher education, home schools, church schools, study and labor, the teacher, recreation, etc.

CHRIST'S OBJECT LESSONS

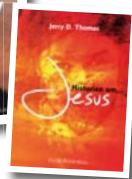

(snart på dansk: Kristi Lignelser), 1900. 436 pp. The parables of Jesus and their lessons.

THE DESIRE OF AGES

(dansk: Jesu liv), 1898. 866 pp. A presentation of the life and ministry of our Lord, with spiritual application for today.

Early Writings (dansk: Budskaber til menigheden), 1882. 266 pp. Ellen White's first book, initially published in 1851, 1854, and 1858.

EDUCATION

(dansk: Uddannelse), 1903. 321 pp. Biblical principles of Christian education designed for parents and teachers.

Ellen G. White Review and Herald Articles, vol. 2. 624 pp. From 1886 to 1892.

Ellen G. White Review and Herald Articles, vol. 3. 636 pp. From 1893 to 1898.

Ellen G. White Review and Herald Articles, vol. 4. 590 pp. From 1899 to 1903.

Ellen G. White Review and Herald Articles, vol. 5. 572 pp. From 1904 to 1909.

Ellen G. White Review and Herald Articles, vol. 6. 576 pp. From 1910 to 1915.

Ellen G. White Signs of the Times Articles, vol. 1, 1974. 514 pp. From 1874 to 1885.

Ellen G. White Signs of the Times Articles, vol. 2. 527 pp. From 1886 to 1892.

Ellen G. White Signs of the Times Articles, vol. 3. 525 pp. From 1893 to 1898.

Ellen G. White Signs of the Times Articles, vol. 4. 557 pp. From 1899 to 1915.

Gospel Workers (dansk: Evangeliets tjener), 1915. 534 pp. Covers the minister's qualifications, the minister in the pulpit, conference responsibilities, etc.

THE GREAT CONTROVERSY BETWEEN CHRIST AND SATAN

(dansk: Mod en bedre fremtid), 1888, revised 1911. 678 pp. The conflict between Christ and Satan from the destruction of Jerusalem to the close of the millennium.

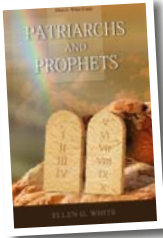
Life Sketches of Ellen G. White, 1915. 480 pp. An autobiography of Ellen White's life to 1881. The sketch of her subsequent labors (pp 255-480) was prepared by C. C. Crisler.

THE MINISTRY OF HEALING

(dansk: Vejen til et bedre liv), 1905. 541pp. Instruction on the principles of healthful living, natural remedies, the care of the sick, positive Christian living, and ministering to others.

PATRIARCHS AND PROPHETS

(dansk: Patriarker og profeter), 1890. 762 pp. Lessons from the Old Testament story beginning with Genesis and the creation to the close of David's reign.

Prophets and Kings (dansk: Profeter og konger), 1917. 733 pp. Lessons from the Old Testament beginning with life of Solomon to the last prophetic book.

Sketches From the Life of Paul, 1883. 334 pp. From "Saul the Persecutor," to "Martyrdom of Paul and Peter."

Spirit of Prophecy, Vol. I, 1870. 414 pp. The Old Testament story from the fall of Satan and creation to the time of Solomon. Later expanded as Patriarchs and Prophets.

Spirit of Prophecy, Vol. II, 1877. 396 pp. The life of Christ from His birth to the beginning of Passion Week. Later expanded as The Desire of Ages.

Spirit of Prophecy, Vol. III, 1878. 442 pp. The life of Christ from the beginning of Passion Week to His ascension. Also the history of the church recorded in Acts 1-17. Later expanded as The Desire of Ages and Acts of the Apostles.

Spirit of Prophecy, Vol. IV, 1884. 506 pp. The controversy between Christ and Satan from the destruction of Jerusalem to

the close of the millennium. Later expanded as The Great Controversy.

Spiritual Gifts, Vols. I and II, 1858 and 1860. 523 pp. Volume I is Ellen White's first account of the great controversy story, from the fall of Satan to the close of the millennium. Volume II is Ellen White's autobiography to the year 1860.

Spiritual Gifts, Vols. III and IV, 1864. 622 pp. Vol. III is the Old Testament narrative from Genesis 1 to Exodus 20. Volume IV-a covers the period from Sinai to Solomon and has an account of Ellen White's first health vision. Vol. IV-b contains her first ten testimonies, now all published in Testimonies for the Church, vol. 1.

STEPS TO CHRIST

(dansk: Vejen til Kristus), 1892. 126 pp. Ellen White's classic on the provisions of salvation and practical Christian living.

Testimonies for the Church, vol. 1, 1885. 758 pp. Counsel from Ellen White containing spiritual guidance of a general nature and covering a wide variety of situations-including many letters written personally to members of the church. Volume 1 comprises Testimonies Numbers 1-14, written from 1855 to 1868, and a 100-page biographical sketch of the author.

Testimonies for the Church, vol. 2,

1885. 764 pp. Comprises Testimonies Numbers 15-20, written from 1868 to 1871.

Testimonies for the Church, vol. 3,

1885, 627 pp. Comprises Testimonies Numbers 21-25, written from 1872 to 1875.

Testimonies for the Church, vol. 4,

1885. 731 pp. Comprises Testimonies Numbers 26-30, written from 1876 to 1881.

Testimonies for the Church, vol. 5,

1889. 826 pp. Comprises Testimonies Numbers 31, 32, and 33, originally published in 1882, 1885, and 1889.

Testimonies for the Church, vol. 6,

1900. 534 pp. Designated Testimony Number 34.

Testimonies for the Church, vol.7,

1902. 337 pp. Designated Testimony Number 35. Includes a major section on the publishing work.

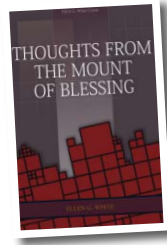
Testimonies for the Church, vol. 8,

1904, 372 pp. Designated Testimony Number 36. Published to meet the false teachings of pantheism.

Testimonies for the Church, vol .9,

1909, 325 pp. Designated Testimony Number 37.

THOUGHTS FROM THE MOUNT OF BLESSING

(dansk: Med Mesteren på bjerget) 1896. 152 pp. Lessons Jesus taught in the Sermon on the Mount.

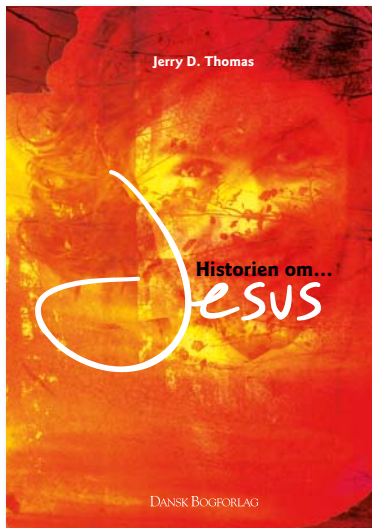

Vejen til Kristus

Når man er opvokset i den kristne tro bliver det til ens liv, og man tænker ikke over hvorfor man er kristen. Jeg er opvokset som baptist, så det hele blev hurtigt til en vane, og jeg var ikke 100% engageret i mit forhold til Gud. Efter jeg startede på Vejle fjordskolen startede jeg til bibelstudium og blev bedt om at læse "Vejen til Kristus" af Ellen White. Den bog blev til en slags guide for mig, da hun skriver om vigtige ting jeg har det med at glemme. Jeg har det med at sætte en film på, hvor jeg egentlig burde læse i Bibelen, fordi jeg tænker at jeg kan gøre det i morgen. Men problemet er at man ikke kan blive ved med at udskyde det, for man ved ikke hvornår det er for sent. Det kræver arbejde at vedligeholde sit forhold til Gud, når man har fjernsyn, computer og så meget andet der tager af ens tid. Jeg

har kunnet mærke på mig selv, hvordan jeg i en periode blev mere irriteret. Man kunne næsten ikke gøre noget, før jeg blev irriteret over det. Jeg fik sværere og sværere ved at vise respekt, og at vise folk næstekærlighed. I det første kapitel af "Vejen til Kristus" beskriver Ellen White Guds kærlighed til mennesker, og senere bønnens privilegium. Jeg indså at jeg ikke kunne udvise næstekærlighed, fordi jeg ikke havde kontakt med Gud. Jeg fik ikke fyldt min "tank" op ved ham, og havde derfor ikke noget at give ud af. Jeg er derfor blevet mindet om, ved at læse denne bog, hvor vigtigt det er at have et forhold med Gud. Selv om jeg kommer i pinsekirken, kan jeg sagtens bruge bogen som reminder. Den er rettet mod alle, og er tidsløs. ⚡

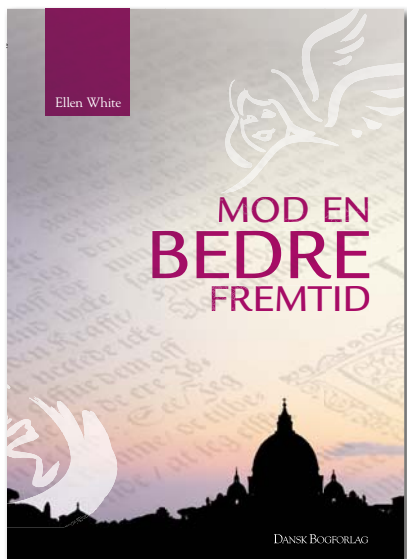
Historien om Jesus

Da jeg havde fået bogen, læste jeg hurtigt teksten bagpå og bladrede lidt i bogen. Det tog mig noget tid før jeg endelig satte mig ned og for alvor gav mig i kast med bogen, men det er en af de bedste bøger jeg nogensinde har læst.

Efter jeg havde læst den første side, var jeg helt betaget af bogen. Det overraskede mig rigtig meget hvordan bogen fangede min opmærksomhed. Jeg har aldrig prøvet før at blive fanget af en bog ved bare at læse den første side! Jeg kunne ikke lægge den fra mig igen, da jeg var begyndt, for den var så interessant! Personligt synes jeg det er en helt fantastisk bog, den er let at læse, sproget som bliver brugt er let at

forstå og det er en utrolig fangende måde Jesu liv er blevet beskrevet på. For mig var den rigtig let at gå i gang med, for man følger Jesus helt fra starten i himmelen sammen med Gud og til det allersidste her på jorden. Jeg tror dette har været en af de bedste bøger jeg har læst. Det var først da jeg læste denne bog, jeg begyndte at forstå Jesus og hans historie og hvorfor han ofrede sit liv for os. Mit forhold til Jesus startede for alvor da jeg læste denne bog, og derfor vil jeg også opfordre andre til at læse den i håb om at de kan få en lige så positiv oplevelse, som jeg har fået, enten ved af få et tættere forhold til Jesus eller ved at starte et nyt forhold med ham. ⚡

Mod en bedre fremtid

Mod en bedre fremtid (Den Store Strid, red.) var i begyndelsen, for mig, en meget tyk bog, som jeg troede jeg aldrig ville komme igennem. Men al snakken om Ellen White fik min nysgerrighed frem og jeg tog bogen som en udfordring, og jeg klarede det, fordi bogen egentlig var spændende. Det jeg kan lide ved bogen er, at den fortæller historien om striden mellem Gud og Satan helt fra begyndelsen og frem til de dage som ligger foran os. Nogle vil mene, at bogen sikkert bare er en historiebog. Det kan måske også være rigtigt, men bogen fik mig til at stille spørgsmål omkring striden i mit eget liv – striden mellem mit selviske jeg

og den udadvendte kærlighed til andre. Denne bog kan hjælpe én, men selvfølgelig er det vigtigt at finde svarene i Guds Bibel. Forfatterens formål med bogen er, at få os til at se, hvor god Gud har været og også vil være i de sidste tider og i al evighed. Altså, der vil være en ende på det onde! Til jer, som har spørgsmål som: Hvorfor ville en kærlig Gud tillade synd og lidelser? Vil religioner og politiske alliancer en dag true vores frihed? Hvem er antikrist, og hvad er hans mærke? Hvordan vil det onde blive besejret? Jeg håber I vil tage denne bog og læse den, for den giver mange af svarene. ✨

Vejen til et bedre liv

Vejen til et bedre liv er en meget anvendelig bog med praktisk vejledning til alle aspekter af livet.

”Jesus Kristus, vores Herre, kom til denne verden for at hjælpe menneskene...” Sådan lyder den første sætning i bogen, og det lægger meget godt grunden for, hvad denne bog indeholder. Her finder vi hjælp til, hvordan vi kan leve vores liv på den måde, som Gud ved, er den bedste for os.

Der er gode råd til hverdagen om friluftsliv, kost, hygiejne, familieliv, alkohol m.m. Der er også råd om, hvordan vi hjælper de syge og beder for dem, hvordan vi omgås mennesker og hvordan vi tager os af mennesker i det hele taget.

Når vi vælger at praktisere principperne fra denne bog i vores liv, vil det forandre vores liv.

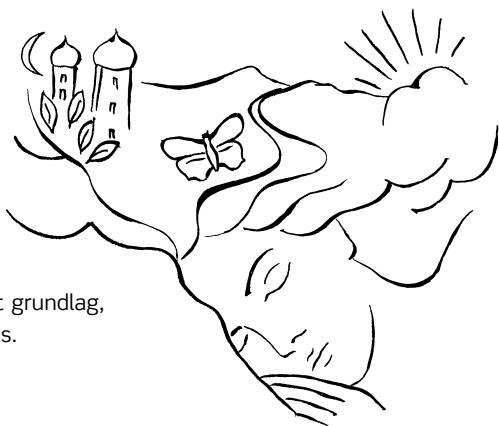
Læs den, prøv det og lad Gud arbejde i dig. ✨

Profetiens gave

Trospunkt nr. 18

Helligånden har givet menigheden den profetiske gave. Denne gave er også et kendetegn på menigheden i de sidste dage og er kommet til udtryk gennem Ellen Whites tjeneste. Da hun er Herrens budbringer, er hendes skrifter en varig og pålidelig sandhedskilde til trøst, vejledning, belæring og irettesættelse. De giver klart udtryk for, at Bibelen er det grundlag, hvormed al undervisning og erfaring skal prøves.

BIBELTEKSTER

- Joels Bog 3,1-2
- Apostlenes Gerninger 2,14-21
- Hebræerbrevet 1,1-3
- Johannes' Åbenbaring 12,17;19,10

"In public labor do not make prominent, and quote that which Sister White has written, as authority to sustain your positions. To do this will not increase faith in the testimonies. Bring your evidences, clear and plain, from the Word of God. A [p. 30] "Thus saith the Lord" is the strongest testimony you can possibly present to the people. Let none be educated to look to Sister White, but to the mighty God, who gives instruction to Sister White."

(Letter 11, 1894)

"Little heed is given to the Bible, and the Lord has given a lesser light to lead men and women to the greater light."

*(The Review and Herald, Jan. 20, 1903.
Quoted in Colporteur Ministry, p. 125.)*

Download – Læs & lyt på:
www.cgwritings.org